

ΑΝΑΡΧΙΚΕΣ ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΕΣ

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ,
ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ,
ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΘΝΙΚΟΤΗΤΩΝ
ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΝΑΡΧΙΚΩΝ

συνεισφορές στην συζήτηση για την
αφορμαλιστική εξεγερσιακή

αναρχική τάση

DELLA GUERRA DELLO STATO

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ, ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ, ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΘΝΙΚΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΝΑΡΧΙΚΩΝ

Η γλωσσική φτώχεια εξαναγκάζει τους αναρχικούς να χρησιμοποιούν όρους που συχνά δηλώνουν πολύ άσχημα αυτά τα οποία θέλουν να εκφράσουν. Σε αυτό το γεγονός πρέπει να προσθέσουμε ότι, άλλο τόσο συχνά, αποκρυσταλλώνονται επεξεργασμένες έννοιες μέσα, και που ανήκουν, σε ιδιαίτερες ιστορικές συγκυρίες. Ωστόσο χωρίς μια απαραίτητη σαφήνεια ή μια επιπλέον επεξεργασία της ίδιας της γλώσσας που χρησιμοποιούμε, όχι μονάχα διακινδυνεύουμε να προκαλέσουμε σύγχυση, αλλά επιπλέον επιδοκιμάζουμε άκριτα εκφράσεις του συρμού καταλήγοντας και εμείς οι ίδιοι να λέμε στο τέλος αυτά που λέει η εξουσία, την οποία αντίθετα στοχεύουμε να πολεμήσουμε.

Αποτελεί γεγονός ότι η τρέχουσα γλώσσα είναι άμεσος κληρονόμος όλων αυτών που οι πολιτισμικοί ανθρωπολόγοι αποκαλούν “κυρίαρχη κουλτούρα”, ή διαφορετικά, μια άμεση έκφραση της αντίληψης του κόσμου από πλευράς όποιου διαχειρίζεται τις θεσμοθετημένες εξουσίες οι οποίες ωστόσο είναι αντανακλάσεις της σκέψης και των συμφερόντων των κυρίαρχων ελίτ.

Η παθητική και άκριτη χρήση της γλώσσας-σκέψης των κυρίαρχων δεν έχει ως διαφορετικό αποτέλεσμα παρά να επισφραγίσει, επαναξιοποιήσει και παγκοσμιοποιήσει την δική τους ανάγνωση καθώς και την τάξη που οι ίδιοι αποδίδουν στο κόσμο.

Τα παραδείγματα θα ήταν αναρίθμητα, αλλά σε αυτή την περίπτωση, περιληπτικά, αναφέρομαι μονάχα σε ορισμένα, λαμβάνοντας υπόψη ότι συντρέχουν με την παρούσα επικαιρότητα. Πρώτο παράδειγμα: ο όρος-έννοια της “τρομοκρατίας”.

Στην Ευρώπη (τη Δύση γενικότερα) αυτός ο όρος έκανε την εμφάνισή του μέσα στην καθομιλουμένη γλώσσα μετά τη χρονική περίοδο την αποκαλούμενη του «τρόμου» κατά τη διάρκεια της Γαλλικής επανάστασης του τέλους του δέκατου όγδοου αιώνα. Ξεκινώντας στις αρχές του Ιουνίου του 1793 η πρώτη φάση αυτής της περιόδου, τερματίζεται στο τέλος Ιουλίου του επόμενου χρόνου (με την πτώση του Ροβεσπιέρου, του αρχηγού των Ιακωβίνων)!

Ύστερα ακολουθεί η *δεύτερη φάση αποκαλούμενη ως αυτή του «λευκού τρόμου»* (σε αντιπαράθεση με την καθαρά Γιακωβίνικη της προηγούμενης περιόδου). Η μετάβαση, χωρίς επίλυση συνέχειας, από τη μια φάση στην άλλη καθορίζει την *περίοδο του τρόμου* ως ξεκάθαρη επιχείρηση των δυνάμεων της κρατικής εξουσίας που θέλει να επιβληθεί διαμέσου του γενικευμένου τρόμου, ο οποίος είναι αδιαφοροποίητος απέναντι σε όλες τις αντίπαλες και αντιπαρατιθέμενες στην συγκεντροποίηση του μονοπωλίου της βίας κοινωνικές παρατάξεις. Οι ιδιαίτερες στιγμές της είναι ακριβώς αυτές που χαρακτηρίζουν αυτή την περίοδο: η μονοπωλιακή άσκηση της πιο ωμής βίας από πλευράς όσων κατέχουν τη θεσμοθετημένη εξουσία! Η απόλυτη απουσία διαφοροποίησης που να μην είναι άλλη από αυτή της αντιπολίτευσης, ή ακόμη και αυτή της απλής κριτικής (πραγματικής ή ψευδούς) στους κατέχοντες το μονοπώλιο της κρατικής εξουσίας! Η *γενικευμένη τρομοκρατία μέσα στην κοινωνία* η οποία διατρέχει κάθετα την άσκηση της εξουσίας.

Μέσα σε μια εντελώς διαφορετική κοινωνική και ιστορική κατάσταση, ο όρος «τρομοκρατία» χρησιμοποιείται από πλευράς του *πολύμορφου επαναστατικού κόσμου που δρα κατά τη διάρκεια του δεύτερου μισού του δέκατου ένατου αιώνα στην τσαρική Ρωσία*. Αποκλεισμένη κάθε οδός στην ακόμη και πιο απόμακρη κριτική του κυρίαρχου συστήματος, μέσα σε ένα πλαίσιο δουλείας στο οποίο επιβιώνουν περισσότεροι από 100 εκατομμύρια δούλοι της πλέμπας, οι σύντροφοι και οι συντρόφισσες βλέπουν την μοναδική διέξοδο από μια συνθήκη που είχε αποκρυσταλλωθεί αιώνες πριν, μέσα στην άμεση δράση που στοχεύει στην φυσική εξόντωση των προσώπων που εγγυούνται τη λειτουργία της κρατικής μηχανής. Από τα πιο γνωστά πρόσωπα που εμπλέκονται μέσα στη μηχανή της κόλασης, μέχρι το σημείο να φτάσουν στον ίδιο τον τσάρο (Αλέξανδρο τον δεύτερο που θα εξοντωθεί τελικά με μια βομβιστική επίθεση τον Μάρτιο του 1881) ο καθομολογούμενος στόχος των Ρώσων επαναστατών είναι να *τρομοκρατήσουν όλους αυτούς που κατέχουν μια σημαντική θέση μέσα στο τσαρικό σύστημα*. Όπως είναι δυνατό να διαπιστωθεί, βρισκόμαστε ακριβώς στον *αντίποδα της αδιαφοροποίητης τρομοκρατίας* της περιόδου «του τρόμου» της Γαλλικής επανάστασης. Αυτό το πράγμα που χαρακτηρίζει τη τρομοκρατία των Ρώσων επαναστατών είναι το κριτήριο της άμεσης ευθύνης στη διαχείριση της εξουσίας. Από μια άλλη άποψη, μεταξύ των δύο περιόδων αποκλείεται κάθε είδους ιστορικής συνέχειας, δεδομένου ότι πρόκειται για γεγονότα που αναδύθηκαν μέσα σε κοινωνίες που ήταν αρκετά μακριά τόσο όσο αφορά τον χρόνο, τον χώρο και τον ίδιο τον ορίζοντα της ζωής και της υλικότητας των βιωμάτων των αντίστοιχων ανθρώπινων πληθυσμών, σε τέτοιο βαθμό που δεν είναι δυνατή καμία απολύτως σύγκριση μεταξύ τους, αν όχι για να τονισθεί η διαφορά της μιας από την άλλη.

Ωστόσο, δεδομένου ότι μέσα στην «αγαπημένη» μας Ευρώπη, και στη Δύση γενικότερα, η έννοια της «τρομοκρατίας» που χρησιμοποιείται μέσα στην

καθομιλουμένη γλώσσα είναι αυτή που αναφέρεται στην «περίοδο του τρόμου» που ανήκει ακριβώς στη Γαλλική επανάσταση-αυτή της τρομοκρατίας των Ρώσων επαναστατών είναι ελάχιστα γνωστή, αν όχι μονάχα στους ιστορικούς ή στους ειδικούς-είμαι της γνώμης ότι δεν θα ήταν εντελώς άχρηστο, και ακόμη λιγότερο ζημιόγONO, να εγκαλέσω τους αναρχικούς συντρόφους και τις συντρόφισσες να σκεφτούν πάνω στην βασιμότητα ή όχι της χρήσης αυτού του όρου, χωρίς προηγουμένως να αποσαφηνίζουν και να καθορίζουν κάθε φορά με ποια ακριβώς έννοια τον χρησιμοποιούν ώστε να καταδείξουν τις προθέσεις και τις ενέργειές τους

Υπάρχει μια άλλη έκφραση, φαινομενικά διαφορετικής κλίμακας, που μας αφορά άμεσα ως αναρχικούς και, είναι ακριβώς το πραγματικό και καθαυτό οξύμωρο του «κράτους-έθνους» (και ο παράγωγος όρος «εθνικισμός»).

Εκτός βέβαια και αν υπάρχει η πρόθεση να καταδειχθούν πολύ μικρές και ασήμαντες εξαιρέσεις για παράδειγμα η Δημοκρατία του Αγίου Μαρίνου (λιγάκι πιο σύνθετο θα ήταν το παράδειγμα του μικρού κράτους-πριγκιπάτου της Ανδόρας)-, όπως έχει ήδη επισημανθεί από το σύντροφο R. Rocker (στο έργο του: *Εθνικισμός και πολιτισμός*) αυτός ο όρος είναι μια καθαρά αποπροσανατολιστική εφεύρεση, όντας όλα τα κράτη πολυεθνικά.

Ενώ αργά αλλά σταθερά προχωρούσε η διάλυση του φεουδαρχικού συστήματος κυριαρχίας, δημιουργήθηκαν τα σύγχρονα κράτη, μέσα σε εδάφη που κατοικούνταν από κοινότητες διαφορετικών εθνών, πολιτισμών, ιστοριών, θρησκευτικών πίστεων, εξαναγκασμένων με τη σειρά τους στο πέρασμα του χρόνου να υπομένουν τις διασπορές, τις εξοντώσεις, την αμορφωσιά και την παραμόρφωση της ίδιας τους της κουλτούρας. Το σύγχρονο κράτος, για να μπορέσει να θεμελιωθεί, χρειαζόταν το δικό του έδαφος, με ανθρώπους ομογενοποιημένους όχι μονάχα με τα συμφέροντα των διαχειριστών του, αλλά επίσης και με τις ίδιες τις αντιλήψεις της ανθρώπινης και της παγκόσμιας ζωής! Με δυο λέξεις χρειαζόταν ισοπεδωμένους από την άποψη της κουλτούρας τους ανθρώπινους πληθυσμούς, με στόχο να διευκολυνθεί η γέννηση μιας εγχώριας αγοράς, σε θέση να συνοδεύσει την άνοδο και την ισχυροποίηση της αστικής τάξης στην εξουσία.

Από αυτό ακριβώς το ιστορικό γεγονός έχουν την καταβολή τους, οι γενοκτονίες, η αδιάκοπη σφαγή των διαφόρων ανθρώπινων κοινοτήτων, η εγκληματοποίηση των ανθρώπων που δεν ήθελαν να συμβιβαστούν στην ισοπέδωση, στην εξουσία, στη καταστολή, στην επιβολή των κανόνων, στις στάσεις και στις συμπεριφορές που επιβάλλονταν δια πυρός και σιδήρου από τα νέα κράτη, με στόχο τη κατασκευή του «μοναδικού έθνους», διαμέσου της σφαγής και της ομογενοποίησης των *εθνοτήτων* που βρίσκονταν περικλειστές μέσα στα σύνορα του νέου κράτους.

Ας κοιτάξουμε λίγο σε οποιαδήποτε κατεύθυνση θέλουμε, την ιστορία μερικών από τα μεγαλύτερα σε έκταση σημερινά ευρωπαϊκά κράτη, όπως η Γαλλία, η Ιταλία, ή η Ισπανία και θα διαπιστώσουμε εύκολα το ίδιο αντίγραφο που επαναλαμβάνεται χίλιες φορές και σε όλα τα υπόλοιπα. Οι ιστορικές περιπέτειες πρώτα των Σαρδηνών, μετά των πληθυσμών και των κοινοτήτων ολόκληρης της νότιας Ιταλίας και της Σικελίας, δεν είναι διαφορετικό πράγμα από αυτό που συνέβη στους πληθυσμούς και στις κοινότητες (των Βάσκων, των Καταλανών, των κατοίκων των Αστουριών...στη Ιβηρική χερσόνησο! Των Βρετόνων, των Κορσικανών, των Οξιτανών....για αυτό που συνέβη στη Γαλλία) που έγιναν αντικείμενο «της ιθαγένειας» από κράτη που στο διάβα της ιστορίας ιδρύονται, αποδομούνται και μεταρρυθμίζονται με διαφορετικές ονομασίες, σύνορα, συμφέροντα ανάλογα των κλικών εξουσίας, των συμμαχιών, των μονοπωλίων, των συγχωνεύσεων και των αντιπαραθέσεων σε τοπικό εδαφικό και παγκόσμιο γεω-στρατηγικό επίπεδο. Ισορροπίες και ανισορροπίες, πάντοτε προβληματικές και ωστόσο σε διαρκή μεταβολή, σε τέτοιο βαθμό που προκύπτει πλέον ξεκάθαρα ότι το «κράτος-έθνος» είναι ταυτόχρονα μια κατάφαση και μια άρνηση, δηλαδή ακριβώς ένα οξύμωρο, που αποκαλύπτει την πραγματική διάσταση της ιδεολογικοχμιαρικής επιχείρησης δημιουργίας του κάθε επιμέρους σημερινού κράτους.

Επειδή λοιπόν, όπου υπάρχει κράτος σήμερα, στην Ευρώπη και αλλού, υπάρχουν επίσης και καταπιεσμένες εθνότητες, και εμείς οι αναρχικοί το γνωρίζουμε πολύ καλά αυτό το πράγμα, να πιστοποιήσουμε ότι αντιστοιχεί στην πραγματικότητα το γεγονός ότι ο όρος- έννοια κράτος είναι απλό συνώνυμο του «έθνους» μου φαίνεται, πρωτίστως για εμάς τους αναρχικούς, μια πράξη που πρέπει σε κάθε περίπτωση να αποφύγουμε. Δεν θα ήταν ίσως πιο σωστό να αρκεστούμε στην πραγματικότητα των γεγονότων και να αποδώσουμε στο κράτος αυτό που πράγματι του ανήκει και στο «έθνος», ή καλύτερα στην «εθνικότητα», αυτό ακριβώς που είναι δικό της; Με αυτό τον τρόπο αποφεύγουμε σίγουρα να συνεχίσουμε να αναπαράγουμε την εσκεμμένη σύγχυση που προκαλεί σκόπιμα το κράτος και, ταυτόχρονα καθίσταται ανεπίστρεπτα σαφής η ίδια η αναρχική προοπτική που έχει στόχο να αξιοποιήσει τον αυτοκαθορισμό (που παραμένει ανολοκλήρωτος) των ατόμων και των κοινοτήτων, όσο μικρές ή μεγάλες ποσοτικά κι αν είναι αυτές, πολύ πιο πέρα δηλαδή από τα άτυπα ή τυπικά σύνορα που θεσπίζουν τα κράτη.

Θα μπορούσαμε λοιπόν να αξιολογήσουμε καλύτερα, ακολούθως, πόσο χρήσιμο είναι για τον αναρχισμό, να υιοθετήσει επίσης διακριτότητες και ακριβείς σημάνσεις αναφορικά και με αυτό το γλωσσικού-εννοιολογικού χαρακτήρα ζήτημα.

Θεωρώ ότι εξακολουθεί να υπάρχει επίσης μια ακόμα γλωσσική εξαπάτηση μέσα σε μια έκφραση που δεν τη βλέπω διόλου αποσυνδεδεμένη από την προηγούμενη που μόλις εξετάσαμε. Πρόκειται για την έκφραση: «διεθνισμός» και «προλεταριακός διεθνισμός», φαινομενικά ξεκάθαρη, αλλά στην ουσία προσαρμοσμένη στο να εκφράσει μια έννοια που προέκυψε μέσα στα πλαίσια του σοσιαλιστικού κινήματος στην Ευρώπη (και ολόκληρης της Δύσης γενικότερα), κατά τη διάρκεια του δέκατου ένατου αιώνα, αλλά που σε καμμία περίπτωση δεν μπορεί να γενικευθεί σε παγκόσμιο επίπεδο.

Στην πραγματικότητα αυτή η έκφραση δημιουργήθηκε σε αντιπαράθεση στο κρατικό κάλεσμα που διαρκώς *εγκαλεί στην ενότητα (εθνική) των πληθυσμών (που καθορίζει εργαλειακά ως «έθνος»)* οι οποίοι είναι *εξαναγκασμένοι να κατοικούν μέσα στα σύνορα ενός κράτους*, εξαιτίας της υποτιθέμενης κοινότητας των συμφερόντων των κατά τα άλλα αντιπαρατιθέμενων κοινωνικών τάξεων. Γίνεται κατανοητό ότι μέσα από την ανάγνωση και την απομείωση, σε μανιχαϊστική κατηγορία, της ίδιας της κοινωνίας που κυριαρχείται από το κεφάλαιο-κράτος, σύμφωνα με την οποία η κοινωνία αποτελείται από δύο στοιχεία: την αστική τάξη και το προλεταριάτο, οι σοσιαλιστές και ειδικότερα οι αναρχικοί στη περίπτωση μας, απευθύνονται στα κοινά συμφέροντα των προλεταριακών μαζών και στην αμοιβαία τους αλληλεγγύη, δεδομένου ότι τα αντίστοιχα καλέσματα του κράτους -έθνους εκφράζουν το αποκλειστικό συμφέρον της εχθρικής τάξης, πέρα από κάθε τυπικό ή άτυπο σύνορο. Ωστόσο μου φαίνεται μάλλον ανόητο ότι η μανιχαϊστική απομείωση που χρησιμεύει στην ανάλυση του κρατικο-καπιταλιστικού συστήματος, με στόχο να εντοπιστεί η ακριβής λειτουργία, των παραγωγικών και αναπαραγωγικών μηχανισμών και ούτω καθεξής, να αποκλείει σε τελική ανάλυση από το πεδίο της αλληλεγγύης ολόκληρη αυτή την πραγματικότητα των ανθρώπινων πληθυσμών που δεν μπορεί να ταυτισθεί με κάτι που να μοιάζει με το «προλεταριάτο». Οι Αβορίγινες, οι ινδιάνοι ιθαγενείς της Βόρειας και της Νότιας Αμερικής και ούτω καθεξής, αλλά επίσης και ολόκληρες κοινότητες και περιθωριοποιημένες «μητροπολιτικές» περιοχές του κυρίαρχου συστήματος, που φυσικά υποφέρουν από την καταπίεση, συχνά και από την καθαρή εξόντωση, όντας ξεκάθαρα σήμερα υποκείμενα γενοκτονίας από πλευράς του κυρίαρχου συστήματος, εκτεθειμένα στη ληστεία των εδαφών τους που κατοικούν εδώ και αιώνες, δεν είναι δυνατό απλοϊκά να ενταχθούν μέσα στην κατηγορία των «προλεταρίων». Και βέβαια αν κοιτάζουμε καλύτερα, περιοριζόμενοι μονάχα στην ιστορία του σχηματισμού του ιταλικού κράτους ως παράδειγμα, και πάντα μέσα από την οπτική του αποκλειστικού μανιχαϊσμού που αναπτύχθηκε σε αναλυτικό επίπεδο του καπιταλιστικού συστήματος, θα δούμε ότι οι ανθρώπινοι πληθυσμοί της Σαρδηνίας, της Σικελίας, της Καλαβρίας της Απουλίας κ.λπ., πλαισιώθηκαν εξαρχής μέσα στην προλεταριακή κατηγορία. Ήταν όμως πράγματι έτσι;

Η μήπως πρόκειται για ερωτήσεις ρητορικού χαρακτήρα; Δεν το νομίζω σε καμία απολύτως περίπτωση, σε περίπτωση φυσικά που οι αναρχικοί σκοπεύουν να κατανοήσουν με τα δικά τους εργαλεία, κατά συνέπεια και με μια κατάλληλη σκέψη-γλώσσα, την κοινωνική, οικονομική, ιδεολογική πραγματικότητα που στοχεύουν να καταστρέψουν.

Για να καταστεί εφικτό να ολοκληρωθεί αυτή η συζήτηση και για να μην παραμείνουμε στο αφηρημένο επίπεδο των στείων δηλώσεων, ας στρέψουμε τώρα το βλέμμα στη δική μας πραγματικότητα, ώστε να προσπαθήσουμε να την κατανοήσουμε για να της επιτεθούμε με ανανεωμένα αναλυτικά εργαλεία και αμφιβολίες καθώς και εν δυνάμει με μια πιο κατάλληλη γλώσσα-σκέψη, σε σχέση με το παρελθόν.

Ο πόλεμος που έκανε να ξεσπάσει η Ρωσία (Συνομοσπονδία Ανεξαρτήτων Κρατών) ενάντια στα εδάφη και τους κατοίκους που είναι εξαναγκασμένοι να ζουν εντός των συνόρων του ουκρανικού κράτους, μας έφερε εκ νέου απέναντι, ως αναρχικούς, όχι μονάχα από την καθημερινότητα του πολέμου αλλά επίσης από μια πληθώρα ιδιαιτεροτήτων που δυσκολευόμαστε να κατανοήσουμε, κατά συνέπεια να αντιπαρατεθούμε, διότι φαίνεται να διαφεύγουν από τα άμεσα συμφέροντα μας. Η χρήση, από πλευράς μας, της ίδιας της γλώσσας του συστήματος σίγουρα δεν μας βοηθά να δημιουργήσουμε και να κατέχουμε μια ελάχιστη σαφήνεια, για τον λόγο ότι συχνά και εμείς οι ίδιοι επαναλαμβάνουμε έννοιες, συνθήματα και φράσεις οι οποίες γλιστρούν πάνω από τα ίδια τα γεγονότα.

Σε μια προηγούμενη παρέμβαση («Οι πόλεμοι και οι αναρχικοί») που δημοσιεύτηκε σε αυτό τον ίδιο ιστότοπο-«Αναρχικές αλληλογραφίες-Corrispondenzeanarchiche.wordpress.com»-, τόνιζα το γεγονός της δυστυχούς ανυπαρξίας ενός διεθνούς αναρχικού, εξεγερσιακού και αφορμαλιστικού, «τόπου-χώρου», που θα μπορούσε να είναι λειτουργικός ώστε να αντιμετωπιστεί με τον καλύτερο δυνατό τρόπο το σύστημα του κεφάλαιου-κράτους στο εσωτερικό των ας πούμε συνηθισμένων καταστάσεων καθώς και αυτών που μπορούμε να καθορίσουμε ως «έκτακτες». Και ο πόλεμος στην Ουκρανία εμπεριέχει φυσικά πληθώρα «έκτακτων» καταστάσεων: κατά πρώτο λόγο διότι εκτυλίσσεται μέσα στην ίδια την καρδιά της Ευρώπης, όπως είχε να συμβεί από την εποχή του πολέμου μέσα στα εδάφη της πρώην Γιουγκοσλαβίας, κατά συνέπεια στο κατώφλι του σπιτιού μας ! Έπειτα διότι αυτή η «συνεχής γοητεία του εθνικισμού» (F.Perlman)¹ διαδραματίζει ένα πολύ σοβαρό ρόλο ανάμεσα

---

1 Βλέπε Fredy Perlman: «Η συνεχής γοητεία του εθνικισμού», στο βιβλίο: Εθνικοαπελευθερωτικός αγώνας, εθνικισμός και ταξική συνείδηση, εκδόσεις: Επαναστατική αυτοοργάνωση, Αθήνα, 1992. (αρχείο: contra-info)

στους χίλιους δυο άλλους λόγους που μπορούν να εκτεθούν για μια καλύτερη κατανόηση της συγκεκριμένης κατάστασης.

Πράγμα διόλου δευτερεύον αποτελεί επίσης το γεγονός ότι αυτή η σύγκρουση βυθίζει τις ρίζες της μέσα σε μια κατάσταση που για τους αναρχικούς παραμένει ουσιαστικά «άγνωστη», όχι εξαιτίας απλής άγνοιας, αλλά αντίθετα εξαιτίας της υποτίμησης της ή και γιατί τοποθετήθηκε μέσα σε ερμηνευτικά πλαίσια ανάγνωσης των γεγονότων που ανήκουν στον δέκατο ένατο αιώνα (άρα είναι μερικού χαρακτήρα), τα οποία απομειώνουν την ανάγνωση της κοινωνίας στις μανιαχίστικες κατηγορίες διαίρεσης στις οποίες αναφέρθηκαν προηγουμένως. Αυτό είναι αλήθεια στο βαθμό που, απέναντι στα πρόσφατα γεγονότα, μένουμε αποσβολωμένοι από την επιχειρησιακή δυνατότητα των αναρχικών που βρίσκονται παρόντες σε περιοχές με άμεση γεωγραφική συνάφεια με τα εδάφη τα οποία πλήττονται άμεσα από τον πόλεμο.

Ας ξεκινήσουμε όμως από τα περισσότερο άμεσα πράγματα, αναβάλλοντας για άλλες ευκαιρίες τις όχι λιγότερο σημαντικές αναλύσεις αναφορικά με το γενικό πλαίσιο της κατάστασης (γεωπολιτικές και οικονομικές, πέραν των στρατιωτικών) που προτάθηκαν από πλευράς των συντρόφων και των συντροφισσών μας.

Οι κοινωνικές εντάσεις μέσα στα εδάφη του ουκρανικού κράτους, μπορεί να ειπωθεί ότι έφτασαν σε ένα σημείο καμπίης από την αρχή της ίδιας της δήλωσης της «ανεξαρτησίας» του (1991). Οι πολιτικο-οικονομικές κλίκες της παλιάς νομενκλατούρας και τα χρηματικο-στρατιωτικά κοράκια της Δύσης, δούλεψαν υπογείως για πολλά χρόνια με στόχο να καρπωθούν τις πλουτοπαραγωγικές πηγές και να καθυποτάξουν τους πληθυσμούς διαφορετικών εθνοτήτων, καταγωγής και γλώσσας. Όπως ακριβώς όλα τα κράτη, έτσι και το ουκρανικό κυριαρχεί επάνω σε πολλαπλές εθνικότητες ή εθνοότητες (γύρω στο 70% του συνολικού πληθυσμού είναι Ουκρανοί, κάτι λιγότερο από το 20% είναι Ρώσοι, αλλά υπάρχουν επίσης μειονότητες Λευκορώσων, Μολδαβών, Ούγγρων, Βούλγαρων, Τάρταρων, Ρουμάνων και άλλων). Από γλωσσικής άποψης, το ζήτημα είναι ακόμη πιο σύνθετο εξαιτίας των ιστορικών περιπετειών στις οποίες υποβλήθηκαν όλοι αυτοί οι πληθυσμοί πριν και μετά την άνοδο του μπολσεβικισμού στην εξουσία μέσα στην Ε.Σ.Σ.Δ. Όμως, η μεγαλύτερη ατυχία των ανθρώπων που κατοικούν στην Ουκρανία είναι ότι βρίσκονται, όπως ήδη ειπώθηκε, στο επίκεντρο της σύγκρουσης συμφερόντων διαφορετικής φύσης (οικονομικών, στρατιωτικών, πολιτικο-στρατηγικών) μεταξύ των δυτικών δυνάμεων, πρωταρχικά των Η.Π.Α και του ΝΑΤΟ και της Ρωσίας. Αντί να έχουν αφετηρία τις κοινωνικές τάσεις για αυτονομία, για αυτοκαθορισμό και κοινή συμβίωση, εξαρχής, όλα τα εμπλεκόμενα στο μοίρασμα της κυριαρχίας, μεταξύ της Ανατολής ή της Δύσης, κράτη, προσέφυγαν σταθερά σε αυτή τη χίμαιρα που είναι ο «εθνικισμός», χωρίς έθνος, όλων των κρατών. Καλλιεργήθηκαν και τροφοδοτήθηκαν όλα τα κατά περίπτωση μίση και ιδιαίτερα από τη στιγμή κατά

την οποία (2014) ένας φιλωρώσος πρόεδρος (η προσποιούμενος τέτοιος) του ουκρανικού κράτους αρνήθηκε να υπογράψει την είσοδο στην Ευρωπαϊκή Ένωση, προαισθανόμενος ίσως ότι σε αυτή την περίπτωση-παίρνοντας το μέρος ενός εκ των ανταγωνιστώνθα πρόκυπταν σοβαρά προβλήματα. Από εκείνη τη χρονική στιγμή και μετά επιταχύνθηκε ο ρυθμός της φιλοδυτικής προπαγάνδας αποκάλυπτα ναζιστικού χαρακτήρα, σε κάθε περίπτωση ρατσιστικού, εθνοκτονικού, γλωσσοφαγικού κυρίως-πρέπει να τονιστεί αυτό-από πλευράς των διαχειριστών του ουκρανικού κράτους, διεφθαρμένων από τον μιλιταρισμό και από το αμερικανοδυτικό χρηματιστικό κεφάλαιο. Ωθούνται έτσι οι «πραγματικοί ουκρανοί» ή αυτοί που μιλούν τα ουκρανικά στη διάπραξη των πογκρόμ, των επιθέσεων, των βιασμών, των μαζικών δολοφονιών, κυρίως ενάντια σε άτομα ρωσικής εθνότητας (Κριμαία), ή σε ρωσόφωνους (ταυτίζοντας τους εργαλειακά με τους ρωσόφιλους, ακούσιους ή εκούσιους). [Μήπως αυτές οι πράξεις (και όχι οι κενές άνευ περιεχομένου θεωρίες) δεν αποτελούν μέρος των φιλελευθέρων «δημοκρατικών» αξιών για τις οποίες δηλώνουν ευθαρσώς ότι γίνεται ο σημερινός πόλεμος στην Ουκρανία, οι απανταχού μεγαλόσχημοι υποκριτές πολιτικοί της Ε.Ε. ; Σ.τ.σ.]

Η Κριμαία, η Οδησός ακόμη περισσότερο έπεσε δια πυρός και σιδήρου, κάηκαν ζωντανόι δεκάδες υποτιθέμενων εχθρών και, όπως ακριβώς συνέβη και στην αγαπητή «μας» Ιταλία, στη φυλακή κατηγορούμενοι για μαζική σφαγή θα καταλήξουν τα θύματα που είχαν την τύχη να μην καούν ζωντανά ενώ οι εμπρηστές «δεν θα βρεθούν». Οι περιοχές του Ντονμπάς εκτιμώντας την πιθανή εξέλιξη των γεγονότων, αρχίζουν να εξοπλίζονται και πίσω τους η Ρωσία φροντίζει να τις εφοδιάσει με όπλα, στρατιωτικούς και «συμβούλους». Έτσι λοιπόν ο πόλεμος που προωθείται απευθείας από τα κράτη είναι πλέον ένα γεγονός. Αυτό που θα επακολουθήσει (από το τέλος του περασμένου Φεβρουαρίου) είναι η «φυσική» συνέπεια των γεγονότων: τα κράτη χρησιμοποιούν τους ανθρώπινους πληθυσμούς που κατοικούν στην Ουκρανία έτσι ώστε να προωθήσουν τα σχέδια και τα συμφέροντά τους.

Βέβαια, πρέπει να αναρωτηθούμε, στο φως τουλάχιστο των όσων ορισμένοι αναρχικοί σύντροφοι και συντρόφισσες επιχείρησαν μετά την στρατιωτική εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία: αν η απαιτούμενη προσοχή και η γνώση της πολυεθνικότητας των κρατών θεωρούνταν δεδομένο πράγμα για τους αναρχικούς και τις αναρχικές, τι θα μπορούσε να είχε αλλάξει στην όλη κατάσταση; (Φυσικά και αυτή η ερώτηση δεν ισχύει μόνο για την συγκεκριμένη περίπτωση, διότι θα μπορούσε να είχε ήδη τεθεί εδώ και δεκαετίες, αναφορικά με όλους τους πολέμους που παρότι στην πλειοψηφία τους διαδραματίζονταν μακριά από το σπίτι μας, έλαβαν χώρα σε όλες τις ηπείρους, μέχρι αυτόν τον περισσότερο κοντινό σε εμάς, μέσα στα εδάφη του πρώην κράτους της Γιουγκοσλαβίας).

Για τουλάχιστον 8 συναπτά έτη (από το 2014), αλλά σίγουρα και πριν υπήρχαν όλες οι συνθήκες για να εκτιμηθεί καλύτερα η κατάσταση των όσων

όλα τα κράτη μεθοδικά προετοίμαζαν, παρόλα αυτά, οι αναρχικοί και οι αναρχικές της Ουκρανίας και του υπόλοιπου κόσμου αλλού τύρβαζαν, χωρίς αμφιβολία βέβαια, επρόκειτο για σημαντικά πράγματα, όμως ακριβώς αυτά που τώρα καταπιανόμαστε σίγουρα υποτιμήθηκαν (τα «εθνικιστικά ζητήματα» δεν ενδιαφέρουν τους αναρχικούς/αναρχικές;- επειδή ίσως θεωρούνται με διαστρεβλωμένο τρόπο; Σε κάθε περίπτωση, φτάσαμε στο σημείο να ακούσουμε και να δούμε δικούς μας συντρόφους και συντρόφισσες, στριμωγμένους μεταξύ βομβαρδισμών και κοντινών τους προσώπων να τάσσονται ξεκάθαρα στο πλευρό και να δικαιολογούν τους «λόγους» υπέρ μίας εκ των αντιμαχόμενων πλευρών που υποδαύλιαν, προετοίμασαν και έκαναν να ξεσπάσει αυτή η σύγκρουση.

Αυτό το οποίο όμως είναι ακόμη χειρότερο, σύμφωνα πάντα με τη δική μου οπτική εκτίμησης των πραγμάτων, είναι το γεγονός ότι έγινε με εργαλειακό τρόπο αναφορά στην υιοθέτηση της περισσότερο λανθασμένης επιλογής-που περισσότερο λανθασμένη δεν γίνεται-, στο εσωτερικό της ισπανικής επανάστασης του 1936-39 (γεγονός που δεν θα ήταν και τόσο συνταρακτικό αν θεωρούνταν μέσα από την οπτική των πολιτοφυλακών οι οποίες μονάχα σε ένα δεύτερο χρόνο στρατιωτικοποιήθηκαν υπό τις εντολές της δημοκρατικής κυβέρνησης, στην οποία συμμετείχαν και υποτιθέμενοι αναρχικοί), αλλά επίσης και της ίδιας της Μαχνοβσίνας, η οποία (αναφορά) αποτελεί μια πραγματική και καθαντή παραποίηση της ιστορίας, δεδομένου του απόλυτου αυτοκαθορισμού των πολιτοφυλακών του Μάχνο καθώς και του προφανούς τους καθημερινού αγώνα ενάντια σε όλους τους στρατούς και όλα τα κράτη που είχαν ως στόχο να καταλάβουν την εκτεταμένη περιοχή της Ουκρανίας!

Οπωσδήποτε πρέπει πέραν όλων των προαναφερόμενων, να ληφθούν σοβαρά υπόψη οι γιγαντιαίες ελλείψεις του αναρχικού διεθνιστικού και αφορμαλιστικού κινήματος σε διεθνή έκταση, είτε στο επίπεδο της «οργάνωσης» (και αποσαφηνίζω: των περισσότερο ή λιγότερο σταθερών σχέσεων ακόμη και στο εσωτερικό του αφορμαλισμού, των γνώσεων, των ανταλλαγών εμπειριών, των αναλύσεων καθώς και των σχεδίων που δεν μπορούν φυσικά σε καμία περίπτωση να «καταστρωθούν» την τελευταία στιγμή, αλλά αντίθετα, να προϋπάρχει απαραίτητο “background”)! αν μια παρόμοια έλλειψη είχε αντιμετωπιστεί έγκαιρα στο παρελθόν, τα πολλαπλά μάτια διαμέσου των οποίων απαιτείται να εξεταστεί πάντοτε μια συγκεκριμένη κατάσταση θα μπορούσαν να είχαν δει καλύτερα τα πράγματα, να είχαν ωθήσει σε μια συνολική παρέμβαση έγκαιρα και, ίσως, οι ίδιες οι αντικειμενικές συνθήκες να είχαν τροποποιηθεί κατά πολύ.

Για παράδειγμα, θα μπορούσε να είχε εντοπιστεί και αντιμετωπιστεί με αφετηρία τα προηγούμενα του 2014 χρόνια, και μάλιστα από το 2014 και εφεξής, «το διαρκές κάλεσμα των σειρήνων των εθνικισμού», από πλευράς του ενός και του άλλου κράτους, και κατά συνέπεια να είχε πραγματοποιηθεί άμεση παρέμβαση στο εσωτερικό ακριβώς αυτών των κοινωνικών συνθηκών που

χειραγωγούνταν διαμέσου του μισαλλόδοξου φανατισμού που διασπείρει κάθε κρατικό αφήγημα. Ξεκαθαρίζοντας ότι ο αναρχισμός, ακριβώς επειδή είναι διεθνιστικός, αξιολογεί κάθε ατομικότητα και κάθε εθνοτική διαφορετικότητα και επιχειρεί άμεσα στην κατεύθυνση του αυτοκαθορισμού των ανθρώπων ενάντια σε κάθε κράτος, στην υλοποίηση της αδελφοποίησης και της αυτονομίας τους επίσης και στην κατεύθυνση της επιλογής καλλιέργειας στενής φιλίας με κοινότητες που υπερασπίζονται ιδιαίτερα υλικά και πνευματικά συμφέροντα. Δεν είναι ίσως αυτή η πρακτική ένα από τα θεμελιώδη στοιχεία του αναρχισμού που στοχεύει να απαξιώσει το κράτος (όλα τα κράτη);

Αυτό ακριβώς το πράγμα που σήμερα είναι εξαιρετικά απίθανο να μπορέσουν να αντιληφθούν οι άνθρωποι- δηλαδή ότι είναι θύματα των παραπλανητικών σειρήνων του εθνικισμού από αμφοτέρες τις πλευρές (ρωσικής και ουκρανικής) έτσι ώστε να αποτελέσουν το κρέας για το σφαγείο των ξεκάθαρων ή των κεκαλυμμένων συμφερόντων των κυβερνητών τους, καθώς και όλων αυτών που βρίσκονται πίσω από αυτούς και τους ταΐζουν με νόμιμο ή παράνομο τρόπο, φανερό ή μυστικό- δεν ήταν άλλο τόσο χθες: επιβάλλονταν ωστόσο να εφοδιαστούμε άμεσα στη κατεύθυνση του αυτοπροσδιορισμού της κάθε κοινότητας, μικρής ή μεγάλης, καθώς και της αυτονομίας και της ελευθερίας της επιλογής της, αναφορικά με την αξιολόγηση των δικών της υλικών και πνευματικών συμφερόντων, χτίζοντας καθεμιά δεσμούς αδελφικότητας με όποιους επέλεγε και αλληλεγγύης πέρα από την καταγωγή, το έθνος, και την ομιλούμενη γλώσσα..... Αν είχαμε δράσει έγκαιρα, ίσως να είχε αποβεί αρκετά παραγωγικό. Σε κάθε περίπτωση οι αναρχικοί και οι αναρχικές θα μπορούσαν τουλάχιστο σήμερα να είχαν κάνει επιλογές περισσότερο συνεπείς με τον αναρχισμό, να δράσουν δηλαδή με τρόπο όχι μονάχα πιο αξιοπρεπή και συνεπή αναφορικά με όσα δηλώνουν αποδεικνύοντας στους εαυτούς τους καθώς και στους υπόλοιπους που αλληλοσφάζονται αυτή τη στιγμή πόσο σωστή και όχι αντιφατική είναι η θεώρησή τους.

Πόσα μπορέσαμε να κάνουμε από τη πλευρά μας ύστερα από τις διαδηλώσεις στο Κίεβο υπέρ της Ρωσίας ή της Ευρώπης και κατόπι στην Οδησό και ύστερα ακόμη στην περιοχή του Ντονμπάς; Εύχομαι, για μια ακόμη φορά, ώστε επίσης και αυτά τα στοιχεία να συνεισφέρουν να δούμε και να εκτιμήσουμε τα πράγματα με περισσότερο πρόσφορο για εμάς καθώς και για την πραγματικότητα που αντιμετωπίζουμε τρόπο.

Χωρίς καμιά αμφιβολία και σίγουρα διεθνιστές, πάντα, αλλά ακριβώς για αυτό τον λόγο και λαμβάνοντας σοβαρά υπόψη μας τη διαφορετικότητα όλων των ανθρώπινων κοινοτήτων και των εθνικοτήτων, έτσι όπως και των ατομικοτήτων, για την παγκόσμια αδελφοποίηση των λαών και άρα ενάντια στο κράτος.

επιμέλεια: μεταφραστική ομάδα wormhole, 2026

